



Dokument s plenarne sjednice

A9-0378/2023

29.11.2023

*****I**
IZVJEŠĆE

o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Odluke (EU) 2017/1324 u pogledu nastavka sudjelovanja Unije u Partnerstvu za istraživanja i inovacije na mediteranskom području (PRIMA) u okviru programa Obzor Europa
(COM(2023)0359 – C9-0213/2023 – 2023/0207(COD))

Odbor za industriju, istraživanje i energetiku

Izvjestitelj: Paolo Borchia

Oznake postupaka

- * Postupak savjetovanja
- *** Postupak suglasnosti
- ***I Redovni zakonodavni postupak (prvo čitanje)
- ***II Redovni zakonodavni postupak (drugo čitanje)
- ***III Redovni zakonodavni postupak (treće čitanje)

(Navedeni se postupak temelji na pravnoj osnovi predloženoj u nacrtu akta.)

Izmjene nacrtu akta

Amandmani Parlamenta u obliku dvaju stupaca

Brisanja su označena *podebljanim kurzivom* u lijevom stupcu. Izmjene su označene *podebljanim kurzivom* u oboma stupcima. Novi tekst označen je *podebljanim kurzivom* u desnom stupcu.

U prvom i drugom retku zaglavlja svakog amandmana naznačen je predmetni odlomak iz nacrtu akta koji se razmatra. Ako se amandman odnosi na postojeći akt koji se želi izmijeniti nacrtom akta, zaglavlje sadrži i treći redak u kojem se navodi postojeći akt te četvrti redak u kojem se navodi odredba akta na koju se izmjena odnosi.

Amandmani Parlamenta u obliku pročišćenog teksta

Novi dijelovi teksta označuju se *podebljanim kurzivom*. Brisani dijelovi teksta označuju se oznakom ■ ili su precrtani. Izmjene se naznačuju tako da se novi tekst označi *podebljanim kurzivom*, a da se zamijenjeni tekst izbriše ili precrta.

Iznimno, izmjene strogo tehničke prirode koje unesu nadležne službe prilikom izrade konačnog teksta ne označuju se.

SADRŽAJ

	Stranica
NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	5
OBRAZLOŽENJE	23
PRILOG: SUBJEKTI ILI OSOBE OD KOJIH JE IZVJESTITELJ PRIMIO INFORMACIJE	25
POSTUPAK U NADLEŽNOM ODBORU	26
POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU	27

NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Odluke (EU) 2017/1324 u pogledu nastavka sudjelovanja Unije u Partnerstvu za istraživanja i inovacije na mediteranskom području (PRIMA) u okviru programa Obzor Europa (COM(2023)0359 – C9-0213/2023 – 2023/0207(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2023)0359),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 185. te članak 188. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C9-0213/2023),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 20. rujna 2023.,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za industriju, istraživanje i energetiku (A9-0378/2023),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
 3. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

Amandman 1

AMANDMANI EUROPSKOG PARLAMENTA *

na prijedlog Komisije

* Amandmani: novi ili izmijenjeni tekst označava se podebljanim kurzivom, a brisani tekst oznakom **█**.

Prijedlog

ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Odluke (EU) 2017/1324 u pogledu nastavka sudjelovanja Unije u Partnerstvu za istraživanja i inovacije na mediteranskom području (PRIMA) u okviru programa Obzor Europa

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 185. i članak 188. drugi stavak,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (-1) *Partnerstvo za istraživanja i inovacije na mediteranskom području (PRIMA) u okviru programa Obzor Europa uspješan je alat za ostvarivanje napretka u istraživanju i inovacijama, posebno u pogledu istraživačkih i inovacijskih sustava zemalja sudionica koje su strateški važne za interese Unije te kojima je, u skladu s Komunikacijom Komisije od 1. prosinca 2021. o strategiji Global Gateway, hitno potrebno osmišljavanje održivih i visokokvalitetnih projekata koji će se provoditi uz visoku razinu transparentnosti i standarda.***
- (-1.a) *Komisija se u svojoj komunikaciji od 18. svibnja 2021. naslovljenoj „Globalni pristup istraživanju i inovacijama – Europska strategija za međunarodnu suradnju u svijetu koji se mijenja ” obvezala na jačanje vodeće uloge Unije u podupiranju multilateralnih partnerstava za istraživanja i inovacije kako bi se pronašla nova rješenja za zelene, digitalne, zdravstvene, socijalne i inovacijske izazove.***
- (-1.b) *U svojoj Komunikaciji od 7. lipnja 2016. o uspostavi novog Okvira za partnerstvo s trećim zemljama u okviru Europskog migracijskog programa Komisija je istaknula potrebu da se u svim politikama, što se odnosi i na one u području istraživanja i inovacija, ulažu naponi kako bi se riješili temeljni uzroci migracija s pomoću novog modela suradnje koji bi uključivao privatne ulagače, kao i potrebu da se posebna***

¹ Mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o sudjelovanju Unije u Partnerstvu za istraživanja i inovacije na mediteranskom području (PRIMA), koje zajednički provodi nekoliko država članica (COM(2016) 662 final – 2016/0325 (COD), C 125, 21.4.2017., str. 80.).

pozornost posveti malim i srednjim poduzećima (MSP) te održivoj infrastrukturi. Znanost i tehnologija imaju sve važniju ulogu u geopolitičkom okruženju i mogu poduprijeti diplomatske napore na mnogo načina, uključujući promicanje i obranu europskih vrijednosti kao što su akademska sloboda, istraživačka etika, integritet i rodna ravnopravnost. Trebalo bi težiti tome da PRIMA služi kao regionalni model znanstvene diplomacije te da potiče odnose s mediteranskim zemljama koje još ne sudjeluju u PRIMA-i.

- (-1.c) Aktualnost tematskog područja PRIMA-e, što se odnosi na poljoprivredno-prehrambene sustave i integriranu vodoopskrbu i upravljanje vodama u mediteranskoj regiji, povećava se. Istraživanja pokazuju da nestašica vode znatno doprinosi porastu globalnih migracija. Klimatske promjene i s njima povezane prirodne katastrofe imaju razoran učinak na poljoprivrednu proizvodnju. Preventivne mjere i mjere prilagodbe, kao što su razvoj troškovno učinkovitih tehnologija desalinizacije, fitosanitarna zaštita biljnih vrsta, kao primjerice maslina, te povećanje otpornosti biljaka na okolišne stresore, stoga su važne jer predstavljaju učinkovite strategije prilagodbe za suočavanje s klimatskim promjenama. Nadalje, prema šestom izvješću o procjeni radne skupine II. Međuvladinog panela o klimatskim promjenama očekuje se da će sredozemni ekosustavi biti među najpogođenijima posljedicama sve većih klimatskih promjena. PRIMA-om se toj regiji isto tako pomaže da postane predvodnik u rješenjima otpornima na klimatske promjene.*
- (-1.d) Trebalo bi izbjegavati moguća preklapanja između PRIMA-e i drugih istraživačkih i inovacijskih projekata koji se provode u okviru programa Obzor Europa ili drugih instrumenata Unije, kao što je Instrument za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju (NDICI), te bi se u okviru PRIMA-e trebalo aktivno raditi na traženju i promicanju sinergija i komplementarnosti s drugim regionalnim, europskim i međunarodnim partnerstvima te drugim suradničkim istraživačkim programima koji imaju iste ciljeve i odgovarajućim aktivnostima.*
- (-1.e) Zabrinjavajući zaključak privremene evaluacije Partnerstva za istraživanja i inovacije na mediteranskom području (PRIMA) pokazuje da su države sudionice s južnog Sredozemlja primile samo 28 % ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru Programa do ožujka 2022. Nužno je da PRIMA podupire niz istraživačkih i inovacijskih aktivnosti, uključujući izgradnju kapaciteta, osposobljavanje i sinergije među pojedinačnim projektima kako bi se potaknula izgradnja dugotrajnijih zajednica, povećala suradnja jug-jug i stopa apsorpcije u državama sudionicama s južnog Sredozemlja.*
- (1) Odluka (EU) 2017/1324 Europskog parlamenta i Vijeća² donesena je u sklopu prethodnog Okvirnog programa za istraživanja i inovacije, odnosno programa Obzor 2020., za razdoblje do 31. prosinca 2028.
- (2) U skladu s temeljnim aktom PRIMA-e zadnji pozivi na podnošenje prijedloga u okviru relevantnog godišnjeg programa rada objavit će se 2024., a sve neizravne aktivnosti u području istraživanja i inovacija bit će dovršene do 2028.

² Odluka (EU) 2017/1324 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o sudjelovanju Unije u Partnerstvu za istraživanja i inovacije na mediteranskom području (PRIMA), koje zajednički poduzima više država članica (SL L 185, 18.7.2017., str. 1.).

- (3) Države članice koje sudjeluju u PRIMA-i izjavile su da namjeravaju nastaviti sa zajedničkom inicijativom i nakon 2024. te su pozvale na nastavak sudjelovanja Unije u istom institucionalnom okviru iz članka 185. **Ugovora o funkcioniranju Europske unije.**
- (3.a) **Program PRIMA provodi se uz pomoć provedbene strukture PRIMA-e (PRIMA-IS), uspostavljene u Barceloni. S obzirom na to da je PRIMA jedan od najnovijih elemenata u okviru Euromediterranskog partnerstva, poznatog i kao Barcelonski proces, koji je uspostavljen 1995. s ciljem poticanja stabilnosti, blagostanja i dijaloga u južnom susjedstvu, njezina lokacija ključna je za djelotvornost i učinkovitost PRIMA-e.**
- (4) Budući da su prvotni razlozi i ciljevi partnerstva PRIMA i dalje valjani, **posebno s obzirom na to da je opća ruska invazija na Ukrajinu dodatno destabilizirala ionako krhka poljoprivredna tržišta južnog Sredozemlja, zbog čega je prijelaz na održive prehrambene sustave još hitniji prioritet za mediteranska društva**, a u izvješću o privremenoj evaluaciji³ zaključeno je da je PRIMA uspješan instrument s dodanom vrijednošću za Uniju, Unija bi trebala nastaviti pružati financijsku potporu kako bi se PRIMA-i omogućilo da financira istraživanja i inovacije u istom tematskom području do 2027. te da se taj instrument uskladi s višegodišnjim financijskim okvirom Unije (VFO) i programskim ciklusima programa istraživanja i inovacija usklađenima s VFO-om. Nadalje, ukupno trajanje PRIMA-e trebalo bi produljiti do 2031. kako bi se omogućila potpuna provedba podupiranih istraživačkih i inovacijskih aktivnosti.
- (4.a) **Osim toga, buduće evaluacije PRIMA-e trebale bi obuhvaćati proširenje područja primjene ciljeva partnerstva iz članka 2. Odluke (EU) 2017/1324, uzimajući u obzir i odgovarajuće povećanje financijskih sredstava za PRIMA-u. Proširenje bi posebno trebalo obuhvaćati istraživanja i inovacije u području energetike te istraživanja i inovacije povezane s klimom, uzimajući u obzir učinak novih portfelja na druge primarne resurse (odnosno vodu, zemljište i poljoprivredu). Time bi se stvorile prilike za istraživačka područja koja trenutačno nisu obuhvaćena te bi se promicale primjene u drugim sektorima. Novi pristup utemeljen na povezanosti vode, energije i hrane posebno može pomoći donositeljima odluka da razumiju taj složeni energetske sustav i da planiranje resursa integriraju s dobrim tehničkim stručnim znanjem i upravljanjem.**
- (5) Daljnja financijska potpora Unije PRIMA-i trebala bi se isplaćivati iz općeg proračuna Unije dodijeljenog za posebni program za provedbu Obzora Europa, uspostavljen Odlukom Vijeća 2021/764⁴, a posebno iz stupa II. „Globalni izazovi i europska industrijska konkurentnost” i relevantnog tematskog klastera vi. „Hrana, biogospodarstvo, prirodni resursi, poljoprivreda i okoliš”.
- (5.a) **Potrebne su promjene kada je riječ o upravljanju programom PRIMA. Privremena evaluacija Partnerstva za istraživanja i inovacije na mediteranskom području (PRIMA) ukazala je na određeni potencijal za poboljšanje. Stopa uspješnosti u odjeljku 1. toliko je niska da bi to u budućnosti moglo obeshrabriti potencijalne podnositelje zahtjeva. PRIMA-IS i države sudionice trebali bi uložiti dodatne napore kako bi poboljšali učinkovitost svojih aktivnosti i to pojednostavnjenjem složenosti**

³ COM(2023) 285 final.

⁴ Odluka Vijeća (EU) 2021/764 od 10. svibnja 2021. o uspostavi posebnog programa za provedbu Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa te o stavljanju izvan snage Odluke 2013/743/EU (SL L 167I, 12.5.2021., str. 1.).

uzrokovane različitim nacionalnim programima financiranja, pojednostavnjenjem nacionalnih administrativnih postupaka, skraćivanjem vremena potrebnog za dodjelu bespovratnih sredstava i povećanjem dostupnosti financiranja za istraživanja i inovacije.

- (6) PRIMA se financira na temelju Uredbe (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁵. Da bi mogla nastaviti s radom i nakon 2025., trebalo bi je financirati i voditi u skladu s Uredbom (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća⁶. Stoga bi Odluku (EU) 2017/1324 trebalo uskladiti sa zahtjevima iz Uredbe (EU) 2021/695 i Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća⁷.
- (7) Odluka (EU) 2017/1324 trebala bi se uskladiti s ciljevima i prioritetima u području istraživanja i inovacija programa Obzor Europa te s općim načelima i uvjetima utvrđenima u članku 10. te prilozima III. i VI. Uredbi (EU) 2021/695. Stoga je potrebno da najmanje 40 % država članica sudjeluje u produljenom partnerstvu PRIMA. Nadalje, partnerstvo PRIMA trebalo bi se angažirati u jednom od prioritetnih područja za institucionalizirana europska partnerstva te bi sve države sudionice trebale preuzeti dugoročne financijske obveze. Ti su uvjeti već ispunjeni jer trenutačna stopa sudjelovanja država članica iznosi 41 %, partnerstvo PRIMA uklapa se u prioritetno područje za partnerstvo 5.: „Održiva, uključiva i kružna biološka rješenja” Priloga VI., a države sudionice preuzele su dugoročne financijske obveze prema partnerstvu PRIMA.
- (7.a) PRIMA bi trebala djelovati na jednostavan, agilan, otvoren i transparentan način. PRIMA-IS i države sudionice trebali bi uložiti posebne napore kako bi ojačali dijalog s društvom, potaknuli aktivno sudjelovanje i osigurali da šira javnost bude dovoljno i pravodobno obaviještena o njihovim aktivnostima. U tu bi svrhu PRIMA-IS trebala uspostaviti pouzdanu komunikacijsku strategiju kako bi se olakšala razmjena informacija, najboljih praksi i rezultata istraživanja, uz sudjelovanje akademskih i znanstvenih mreža te mreža znanja, socijalnih i gospodarskih partnera, medija, sektorskih MSP-ova i drugih dionika.**
- (8) Financijski doprinos Unije partnerstvu PRIMA trebao bi podlijegati formalnoj obvezi država sudionica da daju financijski doprinos barem u visini doprinosa Unije. Stoga bi provedbena struktura PRIMA-e (PRIMA-IS) trebala redovito pomno pratiti poštovanje formalnih financijskih obveza.
- (9) Da bi se ciljevi PRIMA-e postigli, ukupni doprinos država sudionica trebao bi biti barem jednak doprinosu Unije. Države sudionice stoga bi se u svojem doprinosu trebale ravnati doprinosom Unije u okviru programa Obzor Europa u skladu s načelom utvrđenim u

⁵ Uredba (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o osnivanju Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.) i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1982/2006/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 347, 20.12.2013., str. 104.).

⁶ Uredba (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013 (SL L 170, 12.5.2021., str. 1.).

⁷ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

Prilogu III. Uredbi (EU) 2021/695. Kako bi se osiguralo potpuno poštovanje tog načela, u obzir bi trebalo uzeti samo doprinose država sudionica koji su dani nakon 31. prosinca 2024.

- (10) Kako bi se osiguralo njihovo trajno zalaganje za ciljeve PRIMA-e uz financiranje na temelju Uredbe (EU) 2021/695 i ispunjavanje novih obveza na temelju Uredbe (EU) 2021/695 i Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046, Alžir, Egipat, Jordan, Libanon i Maroko trebali bi službeno prihvatiti nove uvjete koji proizlaze iz ove Odluke o izmjeni sklapanjem sporazumâ s Unijom u obliku razmjene pisama o izmjeni i dopuni postojećih međunarodnih sporazuma o znanstvenoj i tehnološkoj suradnji koji su s njima sklopljeni. To ne bi trebalo utjecati na njihovo sudjelovanje u aktivnostima PRIMA-e koje se financiraju na temelju Uredbe (EU) br. 1291/2013.
- (11) Ukupni doprinos Unije trebao bi biti utvrđen kao najveći iznos. U skladu s člankom 16. stavkom 5. Uredbe (EU) 2021/695 trebalo bi biti moguće povećati doprinos Unije PRIMA-i iz programa Obzor Europa za vrijednost takvih doprinosa trećih zemalja pridruženih Obzoru Europa. Pritom bi najmanje ukupan iznos za koji se povećava doprinos Unije trebale izdvojiti i države sudionice.
- (12) Uzimajući u obzir ciljeve PRIMA-e, subjekti s poslovnim nastanom u trećim zemljama koje nisu države sudionice trebali bi imati pravo na podnošenje zahtjeva za financiranje u okviru posebnih tema poziva predviđenih u godišnjem programu rada PRIMA-e. Trebalo bi poduzeti sve odgovarajuće mjere, uključujući ugovorne mjere, kako bi se zaštitili financijski interesi Unije. U tu bi svrhu trebalo sklopiti sporazume o znanosti i tehnologiji s trećim zemljama u kojima takvi subjekti imaju poslovni nastan.
- (13) Iako bi se *ex post* revizije rashoda za neizravne aktivnosti koje se financiraju na temelju Uredbe (EU) br. 1291/2013 trebale i dalje provoditi u skladu s relevantnim odredbama te uredbe, neizravne aktivnosti koje se financiraju u okviru programa Obzor Europa trebalo bi revidirati u skladu s Uredbom (EU) 2021/695.
- (14) U Uredbi (EU) 2021/695 u prvi je plan stavljen pristup Komisije rezultatima i drugim informacijama povezanim s aktivnostima u svrhu razvoja, provedbe i praćenja politika ili programa Unije u slučaju institucionaliziranih europskih partnerstava. Stoga bi PRIMA-IS Komisiji trebao osigurati pristup svim informacijama o neizravnim aktivnostima koje financira, uključujući doprinose i rezultate korisnika koji sudjeluju u neizravnim aktivnostima. Kako bi zaštitile svoje interese, države sudionice također bi trebale imati pristup informacijama o prijedlozima koji uključuju podnositelje zahtjeva s poslovnim nastanom na njihovim državnim područjima. Ta prava pristupa trebala bi biti u skladu s primjenjivim pravilima o povjerljivosti.

Komisija bi trebala redovito ocjenjivati ispunjavanje obveza koje su preuzele države sudionice te bi, nakon te procjene, trebala biti ovlaštena za poduzimanje odgovarajućih mjera koje, prema potrebi, uključuju države sudionice i PRIMA-IS, prije no što se odluči za mjere ukidanja, smanjenja ili suspenzije financijskog doprinosa Unije.

- (15) Produljenje PRIMA-e zahtijeva praćenje i evaluaciju tog partnerstva u skladu s odredbama o programu Obzor Europa. Komisija bi trebala provesti privremenu evaluaciju PRIMA-e najkasnije do 31. prosinca 2025., a završnu evaluaciju najkasnije do 31. prosinca 2031., a one bi se trebale uzeti u obzir u općim privremenim i završnim evaluacijama programa Obzor Europa. Evaluacije bi trebale obuhvatiti kvalitetu i učinkovitost PRIMA-e te napredak u postizanju njezinih ciljeva ***tijekom cijelog***

njezinog životnog ciklusa, uz praćenje i evaluaciju tog partnerstva u skladu s relevantnim odredbama programa Obzor 2020. i Obzor Europa. Komisija bi trebala objavljivati i širiti rezultate i zaključke tih evaluacija. U skladu s člankom 10. stavkom 2. točkom (c) Uredbe (EU) 2021/695 PRIMA bi trebala imati jasan pristup utemeljen na načelu životnog ciklusa, biti vremenski ograničena i uključivati uvjete za postupno ukidanje financiranja u okviru programa Obzor Europa.

(16) Odluku (EU) 2017/1324 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti, DONIJELI SU OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odluka (EU) 2017/1324 mijenja se kako slijedi:

(1) članak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Unija sudjeluje u Partnerstvu za istraživanja i inovacije na mediteranskom području („PRIMA”), institucionaliziranom europskom partnerstvu prema članku 10. stavku 1. točki (c) Uredbe (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća⁸ koje uključuje Cipar, Francusku, Grčku, Hrvatsku, Italiju, Izrael, Luksemburg, Maltu, Njemačku, Portugal, Sloveniju, Španjolsku, Tunis i Tursku („države sudionice”), u skladu s uvjetima utvrđenima u ovoj Odluci i nakon obavijesti o njihovu sudjelovanju u aktivnostima PRIMA-e potpisivanjem izjave o preuzimanju obveze.”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Alžir, Egipat, Jordan, Libanon i Maroko i dalje su države sudionice za potrebe aktivnosti PRIMA-e koje se financiraju na temelju članka 3. stavka 1. točke (a). Za potrebe njihova sudjelovanja u aktivnostima PRIMA-e koje se financiraju na temelju članka 3. stavka 1. točke (b) smatraju se državama sudionicama samo ako sklope sporazum u obliku razmjene pisama o izmjeni i dopuni postojećih međunarodnih sporazuma o znanstvenoj i tehnološkoj suradnji s Unijom u kojem se utvrđuju novi uvjeti za njihovo sudjelovanje u PRIMA-i.”;

(c) stavci 3. i 4. zamjenjuju se sljedećim:

„3. Države članice i treće zemlje pridružene programu Obzor 2020. ili Obzor Europa, osim onih iz stavka 1. ovog članka, mogu sudjelovati u PRIMA-i ako ispunjavaju uvjet iz članka 4. stavka 1. točke (c), a posebno zahtjev iz članka 11. stavka 5. One potpisuju izjavu o preuzimanju obveze kojom potvrđuju uvjete svojeg sudjelovanja u PRIMA-i u okviru programa Obzor 2020. odnosno Obzor Europa. Države članice i treće zemlje pridružene programu Obzor 2020. ili Obzor Europa koje ispunjavaju uvjete iz prvog podstavka za potrebe ove Odluke smatraju se državama sudionicama.

4. Sve treće zemlje koja nisu pridružene programu Obzor 2020. ili Obzor Europa, osim onih iz stavka 2., mogu sudjelovati u PRIMA-i ako:

⁸ 25 Uredba (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013 (SL L 170, 12.5.2021., str. 1.).

- (a) ispunjavaju uvjet iz članka 4. stavka 1. točke (c), a posebno zahtjev iz članka 11. stavka 5.;
 - (b) provedbena struktura PRIMA-e („PRIMA-IS“) odobri njihovo sudjelovanje u PRIMA-i nakon razmatranja važnosti njihova sudjelovanja za postizanje ciljeva PRIMA-e; i
 - (c) s Unijom sklope međunarodni sporazum o znanstvenoj i tehnološkoj suradnji kojim se utvrđuju uvjeti njihova sudjelovanja u PRIMA-i.
- Treće zemlje koje ispunjavaju uvjete iz prvog podstavka za potrebe ove Odluke smatraju se državama sudionicama.”;

(2) u članku 2. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. PRIMA doprinosi ostvarenju općih i specifičnih ciljeva Uredbe (EU) 2021/695, a posebno njezina članka 3., te ispunjava opće ciljeve izgradnje istraživačkih i inovacijskih kapaciteta, razvoja znanja i zajedničkih inovativnih rješenja za održive poljoprivredno-prehrambene sustave te za integriranu opskrbu i upravljanje vodom na mediteranskom području kako bi ti sustavi, opskrba i upravljanje vodom postali otporniji na klimatske promjene, učinkovitiji, isplativiji te okolišno i socijalno održivi, i radi doprinosa rješavanju pitanja nestašice vode, sigurnosti opskrbe hranom, prehrane, zdravlja, blagostanja i migracija, i to od njihova izvora.” ;

(3) članak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Financijski doprinos Unije, uključujući odobrena sredstva EGP-a, jednak je doprinosu država sudionica PRIMA-i. Doprinos Unije iznosi do 325 000 000 EUR i raspodjeljuje se kako slijedi:

(a) do 220 000 000 EUR iz programa Obzor 2020.;

(b) do 105 000 000 EUR iz programa Obzor Europa.

Iznos financijskog doprinosa Unije iz Obzora Europa može se u skladu s člankom 16. stavkom 5. Uredbe (EU) 2021/695 povećati doprinosima trećih zemalja pridruženih Obzoru Europa ako ukupni iznos za koji se povećava doprinos Unije bude barem jednak doprinosu država sudionica iz članka 1. stavka 1.

2. Financijski doprinos Unije iz stavka 1. točke (a) ovog članka isplaćuje se iz odobrenih sredstava općeg proračuna Unije dodijeljenih za relevantne dijelove posebnog programa za provedbu programa Obzor 2020., uspostavljenog Odlukom Vijeća 2013/743/EU, a posebice iz dijela II. „Vodeći položaj industrije” i dijela III. „Društveni izazovi”, u skladu s člankom 57. Uredbe (EU) 2021/695 i člankom 62. stavkom 1. točkom (c) podtočkom vii. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.” ;

b) umeće se stavak 2.a:

„2.a Financijski doprinos Unije iz stavka 1. točke (b) ovog članka isplaćuje se iz odobrenih sredstava općeg proračuna Unije dodijeljenih za relevantne dijelove posebnog programa za provedbu programa Obzor Europa, uspostavljenog Odlukom Vijeća 2021/764⁹, a posebice iz stupa II. „Globalni izazovi i europska industrijska

⁹ Odluka Vijeća (EU) 2021/764 od 10. svibnja 2021. o uspostavi posebnog programa za provedbu Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa te o stavljanju izvan snage Odluke 2013/743/EU

konkurentnost”, klastera vi. „Hrana, biogospodarstvo, prirodni resursi, poljoprivreda i okoliš”, u skladu s člankom 62. stavkom 1. točkom (c) podtočkom vii. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.” ;

(4) članak 4. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. točke (b) i (d) zamjenjuju se sljedećim:

„(b) da države sudionice ili organizacije koje su one odredile imenuju subjekt s pravnom osobnošću, kako je navedeno u članku 62. stavku 1. točki (c) podtočki vii. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046, kao PRIMA-IS, koji je odgovoran za učinkovitu provedbu PRIMA-e, za primanje, dodjelu i praćenje financijskog doprinosa Unije iz članka 3. stavka 1. ove Odluke, a prema potrebi i doprinosa država sudionica, te osigurava da su poduzete sve potrebne radnje za ostvarenje ciljeva PRIMA-e;

(d) da PRIMA-IS dokaže svoju sposobnost provedbe PRIMA-e, uključujući primanje, dodjelu i praćenje financijskog doprinosa Unije iz članka 3. stavka 1. u okviru neizravnog upravljanja proračunom Unije u skladu s člancima 62. i 154. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046;” ;

(b) u stavku 2. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) da PRIMA-IS poštuje zahtjeve za podnošenje izvješća utvrđene u članku 155. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046;” ;

(c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

Komisija kontinuirano ocjenjuje ispunjavanje obveza koje su preuzele države sudionice te, **nakon tog ocjenjivanja**, može poduzeti odgovarajuće mjere **koje, prema potrebi, uključuju države sudionice i PRIMA-IS, prije no što se odluči za mjere predviđene** člankom 9.”;

(5) članak 5. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. U razdoblju od 7. kolovoza 2017. do 31. prosinca 2031. države sudionice doprinose financijski ili u naravi u visini od najmanje 325 000 000 EUR ili uređuju da takve doprinose daju njihova nacionalna tijela za financiranje.”;

(b) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Doprinosi iz stavka 2. točaka (a), (b) i (c) koji se smatraju doprinosima država sudionica daju se nakon donošenja godišnjeg programa rada. Ako se godišnji program rada donese tijekom referentne godine iz članka 6. stavka 2., doprinosi iz stavka 2. točke (c) koji se smatraju doprinosima država sudionica i uključeni su u godišnji program rada mogu obuhvaćati doprinose uplaćene od 1. siječnja te godine. Međutim, doprinosi iz stavka 2. točke (c) koji se smatraju doprinosima država sudionica i uključeni su u prvi godišnji program rada mogu obuhvaćati doprinose uplaćene nakon 7. kolovoza 2017.”;

(6) članak 6. zamjenjuje se sljedećim:

Članak 6.

Aktivnosti i provedba PRIMA-e

„1. PRIMA podupire čitav niz istraživačkih i inovacijskih aktivnosti opisanih u njezinu godišnjem programu rada, i to:

(a) neizravnim aktivnostima u smislu uredaba (EU) br. 1290/2013 i (EU) 2021/695 koje financira PRIMA-IS u skladu s člankom 7. ove Odluke, uglavnom u obliku bespovratnih sredstava koja se dodjeljuju nakon transnacionalnih otvorenih, transparentnih i konkurentnih poziva na podnošenje prijedloga koje organizira PRIMA-IS, uključujući:

- i. istraživačke i inovacijske aktivnosti te inovacijske aktivnosti;
- ii. aktivnosti koordinacije i potpore usmjerene na širenje rezultata i informiranje radi promicanja PRIMA-e i povećanja njezina učinka;

(b) aktivnostima koje financiraju države sudionice bez financijskog doprinosa Unije iz članka 3. stavka 1. koje doprinose ciljevima PRIMA-e ili su izravno povezane s prihvaćanjem rezultata projekata u okviru PRIMA-e i koje obuhvaćaju:

- i. aktivnosti koje se odabiru nakon transnacionalnih otvorenih, transparentnih i konkurentnih poziva na podnošenje prijedloga koje organizira PRIMA-IS, a kojima upravljaju nacionalna tijela za financiranje u okviru nacionalnih programa država sudionica i kojima se pruža financijska potpora uglavnom u obliku bespovratnih sredstava;
- ii. aktivnosti u okviru nacionalnih programa država sudionica, uključujući transnacionalne projekte.

2. PRIMA se provodi na temelju godišnjih programa rada koji obuhvaćaju aktivnosti koje se trebaju provesti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca dane godine („referentna godina“). PRIMA-IS donosi godišnje programe rada do 31. ožujka referentne godine, nakon što dobije odobrenje Komisije. Pri donošenju godišnjih programa rada i PRIMA-IS i Komisija postupaju bez nepotrebne odgode. PRIMA-IS javno objavljuje godišnji program rada.

3. S aktivnostima iz stavka 1. točaka (a) i (b) može se početi samo u referentnoj godini i tek nakon donošenja godišnjeg programa rada za tu godinu.

4. Ako se godišnji program rada donese tijekom referentne godine, financijski doprinos Unije iz članka 3. stavka 1. može se koristiti za nadoknadu administrativnih troškova PRIMA-IS-a nastalih od 1. siječnja te referentne godine u skladu s godišnjim programom rada. Međutim, financijskim doprinosom Unije iz članka 3. stavka 1. mogu se nadoknaditi administrativni troškovi PRIMA-IS-a nastali od 7. kolovoza 2017. u skladu s prvim godišnjim programom rada.

5. U okviru PRIMA-e mogu se financirati samo aktivnosti navedene u godišnjem programu rada. U godišnjem programu rada razlikuju se aktivnosti iz stavka 1. točke (a), aktivnosti iz stavka 1. točke (b) i administrativni troškovi PRIMA-IS-a. U programu se iznose odgovarajuće procjene rashoda i dodjela sredstava za aktivnosti koje se financiraju financijskim doprinosom Unije iz članka 3. stavka 1. i za aktivnosti koje financiraju države sudionice bez financijskog doprinosa Unije iz članka 3. stavka 1. Godišnji program rada sadržava i procijenjenu vrijednost doprinosa država sudionica u naravi prema članku 5. stavku 2. točki (b).

6. U izmijenjenim godišnjim programima rada za referentnu godinu i godišnjim programima rada za daljnje referentne godine uzimaju se u obzir rezultati prethodnih poziva na podnošenje prijedloga. U njima se nastoji riješiti problem nedovoljne pokrivenosti znanstvenih tema, posebice onih prvotno obuhvaćenih aktivnostima na temelju stavka 1. točke (b) koje nisu mogle biti prikladno financirane.
7. S posljednjim aktivnostima koje treba financirati, uključujući posljednje pozive na podnošenje prijedloga u okviru relevantnih godišnjih programa rada, počinje se do 31. prosinca 2027. U opravdanim slučajevima mogu početi do 31. prosinca 2028.
8. Aktivnosti koje trebaju financirati države sudionice bez financijskog doprinosa Unije iz članka 3. stavka 1. mogu se uključiti u godišnji program rada tek nakon pozitivnog ishoda njihove vanjske neovisne evaluacije u okviru međunarodnog istorazinskog ocjenjivanja s obzirom na ciljeve PRIMA-e, koje organizira PRIMA-IS.
9. Aktivnosti uključene u godišnji program rada koje financiraju države sudionice na temelju članka 6. stavka 1. točke (b) provode se u skladu sa zajedničkim načelima koja treba donijeti PRIMA-IS nakon što dobije odobrenje od Komisije. U zajedničkim načelima uzimaju se u obzir načela utvrđena u ovoj Odluci, u glavi VIII. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 i u poglavlju II. Uredbe (EU) 2021/695. Nakon što dobije odobrenje Komisije, PRIMA-IS utvrđuje i zahtjeve za podnošenje izvješća država sudionica PRIMA-IS-u, među ostalim izvješća o pokazateljima uključenima u svaku od tih aktivnosti.
10. Osim općih načela iz stavka 9. aktivnosti iz stavka 1. točke (b) podtočke i. moraju ispunjavati i sljedeće uvjete:
- (a) prijedlozi se odnose na transnacionalne projekte u kojima sudjeluju najmanje tri neovisna pravna subjekta s poslovnim nastanom u tri različite zemlje koje se u skladu s ovom Odlukom do isteka roka za podnošenje prijedloga u okviru odgovarajućeg poziva smatraju državama sudionicama, od kojih:
 - i. barem jedan ima poslovni nastan u državi članici ili trećoj zemlji pridruženoj programu Obzor 2020. odnosno Obzor Europa te nije obuhvaćen podtočkom ii.; i
 - ii. barem jedan ima poslovni nastan u trećoj zemlji koja je navedena u članku 1. stavku 2. ili u trećoj zemlji koja ima izlaz na Sredozemno more;
 - (b) prijedlozi se odabiru nakon transnacionalnih poziva na podnošenje prijedloga i ocjenjuju ih najmanje tri neovisna stručnjaka na temelju sljedećih kriterija za dodjelu: izvrsnosti, učinka te kvalitete i učinkovitosti provedbe;
 - (c) prijedlozi se rangiraju u skladu s rezultatima evaluacije. Odabir provodi PRIMA-IS na temelju tog rangiranja. Države sudionice dogovaraju odgovarajući način financiranja koji omogućava da što veći broj prijedloga iznad praga bude financiran na temelju tog rangiranja, posebice osiguravanjem pričuvnih sredstava u nacionalnim doprinosima za pozive na podnošenje prijedloga. U slučaju da se jedan ili više projekata ne može financirati, mogu se odabrati projekti koji su rangirani odmah iza njih.
11. PRIMA-IS nadzire provedbu svih aktivnosti uvrštenih u godišnji program rada i o tome jednom godišnje izvješćuje Komisiju.

12. Svaka komunikacija ili publikacija povezana s aktivnostima PRIMA-e i nastala u suradnji s PRIMA-om, bilo da je poduzima PRIMA-IS, država sudionica ili njezina nacionalna tijela za financiranje ili sudionici neke aktivnosti, popraćena je i napomenom: „[naziv aktivnosti] dio je programa PRIMA koji podupire Europska unija”.” ;

(7) članak 7. zamjenjuje se sljedećim:

Članak 7.

Pravila za sudjelovanje i širenje rezultata

„1. PRIMA-IS se smatra tijelom za financiranje u smislu Uredbe (EU) br. 1290/2013 i članka 2. točke 14. Uredbe (EU) 2021/695 te pruža financijsku potporu za neizravne aktivnosti iz članka 6. stavka 1. točke (a) ove Odluke u skladu s pravilima utvrđenima u tim uredbama, podložno odstupanjima utvrđenima u ovom članku.

2. U skladu s člankom 17. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/695 i odstupajući od članka 9. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) br. 1290/2013 i članka 22. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/695, minimalni broj sudionika su tri pravna subjekta s poslovnim nastanom u tri različite zemlje koje se do isteka roka za podnošenje prijedloga u okviru odgovarajućeg poziva smatraju državama sudionicama, od kojih najmanje jedan ima poslovni nastan:

(a) u državi članici ili trećoj zemlji pridruženoj programu Obzor 2020. odnosno Obzor Europa i nije obuhvaćen točkom (b); i

(b) u trećoj zemlji koja je navedena u članku 1. stavku 2. ili u trećoj zemlji koja ima izlaz na Sredozemno more.

3. Odstupajući od članka 9. stavka 3. Uredbe (EU) br. 1290/2013 i članka 22. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/695, u opravdanim slučajevima koji su predviđeni u godišnjem programu rada, minimalni je uvjet sudjelovanje jednog pravnog subjekta s poslovnim nastanom u državi sudionici do roka za podnošenje prijedloga navedenog u odgovarajućem pozivu.

4. Odstupajući od članka 10. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) br. 1290/2013 i članka 23. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) 2021/695, sljedeći sudionici prihvatljivi su za financiranje koje odobrava PRIMA-IS:

(a) svaki pravni subjekt s poslovnim nastanom u državi sudionici ili osnovan u skladu s pravom Unije;

(b) svaka međunarodna organizacija od europskog interesa, kako je definirana u članku 2. stavku 1. točki 12. Uredbe (EU) br. 1290/2013 za aktivnosti PRIMA-e koje se financiraju na temelju članka 3. stavka 1. točke (a) ili bilo koja međunarodna europska istraživačka organizacija, kako je definirana u članku 2. točki 15. Uredbe (EU) 2021/695 za aktivnosti PRIMA-e koje se financiraju na temelju članka 3. stavka 1. točke (b).

5. Za sudjelujuće međunarodne organizacije ili sudjelujuće pravne subjekte s poslovnim nastanom u zemlji koja nije država sudionica, koji nisu prihvatljivi za financiranje u skladu sa stavkom 4., financijska sredstva koja odobrava PRIMA-IS mogu se dodijeliti ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uvjeta:

(a) PRIMA-IS smatra da je sudjelovanje predmetne međunarodne organizacije ili pravnog subjekta ključno za provedbu aktivnosti;

(b) sudjelovanje tih subjekata predviđeno je u godišnjem programu rada, a mogućnost takvog financiranja predviđena je bilateralnim sporazumima o znanstvenoj i tehnološkoj suradnji ili bilo kojim drugim dogovorom kojim se osigurava zaštita financijskih interesa Unije, koji su sklopljeni između Unije i međunarodne organizacije ili, za subjekte s poslovnim nastanom u zemlji koja nije država sudionica, zemlje u kojoj pravni subjekt ima poslovni nastan.

6. Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU, Euratom) 2018/1046, u primjenjivom modelu sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava može se predvidjeti da i pravni subjekti s poslovnim nastanom u zemljama koje nisu države sudionice te koji se financiraju sredstvima PRIMA-IS-a također pružaju odgovarajuća financijska jamstva.

7. Unija s trećim zemljama sklapa sporazume koji omogućuju zaštitu financijskih interesa Unije.” ;

(8) članak 8. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Komisija u ime Unije sklapa okvirni sporazum o financijskom partnerstvu i sporazume o doprinosu s PRIMA-IS-om, podložno pozitivnoj *ex ante* ocjeni PRIMA-IS-a u skladu s člankom 154. stavkom 3. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 i pružanju odgovarajućih financijskih jamstava u skladu s člankom 62. stavkom 1. točkom (c) podtočkom vi. te uredbe.” ;

- (b) u stavku 2. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:
„Okvirni sporazum o financijskom partnerstvu iz stavka 1. ovog članka sklapa se u skladu s člankom 130. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.”;
- (9) u članku 9. dodaje se stavak 3.:
„3. „3. Odluka Komisije o ukidanju, razmjernom smanjenju ili suspendiranju financijskog doprinosa Unije ne sprečava povrat prihvatljivih troškova koje su države sudionice imale prije nego što je ta odluka priopćena PRIMA-IS-u.”;
- (10) članak 10. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:
„1. *Ex post* revizije rashoda za neizravne aktivnosti na temelju Uredbe (EU) br. 1291/2013 provodi PRIMA-IS u skladu s člankom 29. te uredbe.”;
- (b) umeće se stavak 1.a:
„1.a Revizije rashoda za neizravne aktivnosti na temelju Uredbe (EU) 2021/695 provodi PRIMA-IS u skladu s člankom 53. Uredbe (EU) 2021/695 kao dio neizravnih aktivnosti programa Obzor Europa, posebno u skladu sa strategijom revizije iz članka 53. stavka 2. te uredbe.”;
- (11) članak 11. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se stavak 3.a:
„3.a Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) ovlašten je, u skladu s Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939¹⁰, za istrage i kazneni progon kaznenih djela koja utječu na financijske interese Unije, kako je utvrđeno u članku 4. te uredbe.” ;
- (b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:
„4. Ne dovodeći u pitanje stavke od 1. do 3.a, ugovori, sporazumi o dodjeli bespovratnih sredstava i odluke o dodjeli bespovratnih sredstava koji proizlaze iz provedbe ove Odluke sadržavaju odredbe kojima se Komisija, PRIMA-IS, Revizorski sud, EPPO i OLAF izričito ovlašćuju za provedbu takvih revizija i istraga u skladu s njihovim nadležnostima. Ako se provedba aktivnosti u cijelosti ili djelomično povjerava vanjskim izvođačima ili dalje delegira, ili ako zahtijeva sklapanje ugovora o javnoj nabavi ili dodjelu financijske potpore trećoj strani, u ugovoru, sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava ili odluci o dodjeli bespovratnih sredstava navodi se obveza ugovaratelja ili korisnika da od bilo koje uključene treće strane zahtijeva izričito prihvaćanje tih ovlasti Komisije, PRIMA-IS-a, Revizorskog suda, EPPO-a i OLAF-a.”;
- (c) umeće se stavak 4.a:
„4.a PRIMA-IS svakom nacionalnom revizorskom sudu država sudionica na njegov zahtjev odobrava pristup svim informacijama o nacionalnim doprinosima dotične države sudionice koje su potrebne za provedbu revizija, uključujući informacije u elektroničkom obliku.”;

¹⁰ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

(d) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Pri provedbi PRIMA-e države sudionice poduzimaju zakonodavne, regulatorne, administrativne i druge mjere potrebne za zaštitu financijskih interesa Unije, a posebno kako bi osigurale puni povrat svih iznosa koji pripadaju Uniji u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046.”;

(12) umeće se članak 11.a:

„*Članak 11.a*

Pristup rezultatima i informacijama o prijedlozima

1. PRIMA-IS Komisiji omogućuje pristup svim informacijama povezanim s neizravnim aktivnostima koje financira. Takve informacije obuhvaćaju doprinose i rezultate korisnika koji sudjeluju u neizravnim aktivnostima ili bilo koje druge informacije koje se smatraju potrebnima za izradu, provedbu, praćenje i evaluaciju politika ili programâ Unije ili, ako je primjenjivo, država sudionica. ***Komisija takve informacije stavlja na raspolaganje Europskom parlamentu ako se odnose na neizravna djelovanja koja uključuju korisnike s poslovnim nastanom na njihovim državnim područjima. Takav se pristup omogućuje samo za nekomercijalnu i nekonkurentnu upotrebu te podložno primjenjivim pravilima o povjerljivosti.***

2. PRIMA-IS dostavlja Komisiji informacije iz podnesenih prijedloga u svrhu izrade, provedbe, praćenja i evaluacije politika ili programâ Unije. To se primjenjuje *mutatis mutandis* na države sudionice u pogledu prijedloga čiji podnositelji imaju poslovni nastan na njihovim državnim područjima.”;

(13) u članku 12. stavci od 2. do 5. zamjenjuju se sljedećim:

„2. PRIMA-IS-om upravlja upravni odbor, u kojem su zastupljene sve države sudionice. Upravni odbor je tijelo PRIMA-IS-a koje donosi odluke.

Nakon odobrenja Komisije upravni odbor donosi sljedeće:

- (a) godišnji program rada;
- (b) zajednička načela prema članku 6. stavku 9.;
- (c) zahtjeve za podnošenje izvješća država sudionica PRIMA-IS-u.

Upravni odbor provjerava jesu li ispunjeni uvjeti iz članka 1. stavka 3. i iz članka 4. stavka 1. točke (c) i o tome obavješćuje Komisiju.

Upravni odbor odobrava sudjelovanje u PRIMA-i bilo koje treće zemlje koja nije pridružena programu Obzor 2020. ili Obzor Europa, osim onih iz članka 1. stavka 2., nakon što procijeni važnost njezina sudjelovanja za postizanje ciljeva PRIMA-e.

Svaka država sudionica ima jedan glas u upravnom odboru. Odluke se donose konsenzusom. Ako se ne postigne konsenzus, upravni odbor donosi svoje odluke većinom od najmanje 75 % valjanih danih glasova.

Unija, koju predstavlja Komisija, poziva se na sve sastanke upravnog odbora u ulozi promatrača i može sudjelovati u raspravama. Dostavljaju joj se svi potrebni dokumenti.

3. Upravni odbor određuje broj članova upravljačkog odbora, koji ne može biti manji od pet, i imenuje ih. Upravljački odbor prati rad direktora i savjetuje upravni odbor o provedbi PRIMA-e od strane tajništva. Konkretno, daje smjernice za provedbu godišnjeg proračuna i za godišnji program rada.

4. Upravni odbor uspostavlja tajništvo PRIMA-IS-a kao izvršno tijelo PRIMA-e.

Tajništvo:

- (a) provodi godišnji program rada;
- (b) pruža potporu ostalim tijelima PRIMA-IS-a;
- (c) nadzire provedbu PRIMA-e i izvješćuje o njoj;
- (d) upravlja financijskim doprinosom Unije iz članka 3. stavka 1. i financijskim doprinosima država sudionica te izvješćuje o njihovu korištenju;
- (e) povećava vidljivost PRIMA-e njezinim zastupanjem i pružanjem informacija;
- (f) povezuje se s Komisijom u skladu s okvirnim sporazumom o financijskom partnerstvu iz članka 8.;
- (g) osigurava transparentnost aktivnosti PRIMA-e.

5. Upravni odbor imenuje znanstveni savjetodavni odbor koji se sastoji od priznatih neovisnih stručnjaka iz područja relevantnih za PRIMA-u. Upravni odbor utvrđuje broj članova znanstvenog savjetodavnog odbora i načine njihova imenovanja u skladu s člankom 49. Uredbe (EU) 2021/695.”;

(14) članak 14. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 14.

Praćenje i evaluacija

1. Aktivnosti, **učinkovitost i transparentnost PRIMA-e, kao i ocjena stope uspješnosti**, kontinuirano se prate i periodično preispituju da se osigura što veći učinak, znanstvena izvrsnost te najdjelotvornije i najučinkovitije korištenje resursa. Rezultati praćenja i periodičnih preispitivanja uzimaju se u obzir pri praćenju europskih partnerstava u okviru evaluacija programa Obzor Europa, u skladu s člancima 50. i 52. Uredbe (EU) 2021/695.

2. PRIMA-IS organizira kontinuirano praćenje upravljanja svojim aktivnostima i njihove provedbe, redovito izvješćivanje o tome te periodična preispitivanja ostvarenja, rezultata i učinaka financiranih neizravnih aktivnosti provedenih u skladu s člankom 50. Uredbe (EU) 2021/695 i Prilogom III. toj uredbi.

3. Komisija **do 31. prosinca 2025.** provodi privremenu evaluaciju **PRIMA-e**, a završnu evaluaciju **do 31. prosinca 2031.** u okviru evaluacija programa Obzor Europa, **te provodi odgovarajuće evaluacije za ona djelovanja koja se provode u okviru programa Obzor 2020.** u skladu s člankom 52. Uredbe (EU) 2021/695, uz pomoć vanjskih neovisnih stručnjaka odabranih na temelju otvorenog i transparentnog postupka.

4. Privremenom i završnom evaluacijom iz stavka 3. ispituju se **stope uspješnosti i stope apsorpcije za države sudionice s južnog Sredozemlja te se ispituje** kako PRIMA ispunjava svoju misiju i ciljeve, obuhvaćaju se sve njezine aktivnosti te se evaluira njezina europska dodana vrijednost, djelotvornost, učinkovitost, uključujući njezinu

otvorenost i transparentnost, relevantnost provedenih aktivnosti, uključujući one u industriji i koje provode MSP-ovi, *nevladine organizacije i civilno društvo*, te njihova dosljednost i komplementarnost s relevantnim regionalnim i nacionalnim politikama i politikama Unije, uključujući sinergije s drugim dijelovima programa Obzor Europa, kao što su druga partnerstva, misije, klasteri i tematski ili posebni programi. Pri evaluaciji se uzimaju u obzir mišljenja *svih relevantnih* dionika na razini Unije i na nacionalnoj razini. Evaluacije prema potrebi uključuju procjenu najdjelotvornijeg načina intervencije politike za bilo koju buduću aktivnost, kao i relevantnosti i koherentnosti mogućeg obnavljanja PRIMA-e s obzirom na opće prioritete politike i okvir potpore istraživanjima i inovacijama, uključujući pozicioniranje u odnosu na druge inicijative koje se podupiru putem programa Obzor Europa. Pri provedbi tih evaluacija Komisija u potpunosti uzima u obzir administrativni učinak na PRIMA-u te nastoji smanjiti administrativno opterećenje i osigurati da postupak evaluacije bude jednostavan i potpuno transparentan.

5. Komisija objavljuje i širi rezultate i zaključke evaluacija iz stavka 3.” ;

(15) umeću se članci 14.a, 14.b i 14.c:

„Članak 14.a

Povjerljivost

Ne dovodeći u pitanje članak 11.a, PRIMA-IS osigurava zaštitu povjerljivih informacija čije otkrivanje izvan institucija, tijela, ureda ili agencija Unije može naštetiti interesima PRIMA-IS-a, njegovih članova ili sudionika u aktivnostima PRIMA-e. Takvi povjerljivi podaci uključuju osobne, komercijalne, osjetljive neklasificirane i klasificirane podatke.

Članak 14.b

Sukob interesa

1. PRIMA-IS, njegova tijela, članovi i osoblje izbjegavaju svaki sukob interesa pri obavljanju svojih aktivnosti.
2. PRIMA-IS donosi pravila za sprečavanje, izbjegavanje i rješavanje sukoba interesa u odnosu na svoje osoblje, članove i druge osobe koje rade u bilo kojem od tijela ili skupina PRIMA-IS-a, u skladu s člankom 61. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.
3. PRIMA-IS uspostavlja kodeks ponašanja za članove svojih tijela, koji uključuje objavljivanje izjava o profesionalnim aktivnostima, financijskim interesima i sukobima interesa u skladu s pravilima o zaštiti podataka.

Članak 14.c

Tekuće mjere, aktivnosti i obveze

Mjere ili aktivnosti PRIMA-IS-a ili obveze država sudionica iz ove Odluke koje su započete ili poduzete na temelju Uredbe (EU) br. 1291/2013 i dalje su uređene odredbama te uredbe, osim ako je ovom Odlukom predviđeno drukčije.”.

Članak 2.

Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 3.

Adresati

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u **█** ,

*Za Europski parlament
Predsjednik/Predsjednica*

*Za Vijeće
Predsjednik/Predsjednica*

OBRAZLOŽENJE

Euro-mediteransku inicijativu PRIMA (Partnerstvo za istraživanje i inovacije na mediteranskom području) zajednički promiču Europska komisija i 19 zemalja euro-mediteranskog područja, od kojih su njih 11 države članice EU-a.

PRIMA ima izniman geostrateški značaj za Europsku uniju u cjelini. Iako se taj program provodi isključivo u mediteranskom susjedstvu i stoga se može percipirati kao samo regionalni alat, on istodobno služi geopolitičkim prioritetima koji su od zajedničkog interesa i hitnosti za sve države članice.

On bi trebao biti alat znanstvene diplomacije s fokusom na temeljnim uzrocima migracijske krize, čiji se učinak sve snažnije osjeća izvan granica južnih država članica, a to bi trebao postići hvatanjem u koštac s izazovima kao što su nestašice vode i nesigurnost opskrbe hranom u južnom susjedstvu.

Izvjestitelj se stoga slaže s prijedlogom Komisije da mogućnost učlanjivanja bude dostupna i za države članice koje još nisu uključene u program.

Potrebno je osigurati i komplementarnost između PRIMA-e i drugih postojećih instrumenata i inicijativa EU-a za suradnju (kao što je novi Instrument za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju koji je stupio na snagu 2021. i zamijenio Europski instrument za susjedstvo i partnerstvo) kako bi se izbjegla preklapanja i dupliciranja pri provedbi djelovanja programa.

Nacrtom izvješća koji je predstavio izvjestitelj namjerava se uvesti samo ograničen broj izmjena u prijedlog Komisije.

Prema izvješću o privremenoj evaluaciji¹¹, PRIMA je uspješno dokazala svoju dodanu vrijednost za europske politike suradnje. U razdoblju od 2018. do 2022. iz PRIMA-e su financirana 202 projekta (uključujući u području opskrbe vodom, poljoprivrede i poljoprivredno-prehrambenog sektora) u ukupnoj vrijednosti od 285,7 milijuna EUR¹².

Stoga izvjestitelj smatra da bi promjene trebale biti ograničene samo na ono što je nužno kako bi se što prije omogućio nastavak programa.

S obzirom na navedeno, izvjestitelj se također slaže s pristupom Komisije da se ne proširuje područje primjene instrumenta.

Predložene izmjene uglavnom se odnose na područja koja se navode u nastavku.

Prvo, izvjestitelj smatra da je potrebno izmijeniti mjerila za evaluaciju opisana u članku 14. Iz prijedloga Komisije proizlazi da Komisija u okviru evaluacija programa Obzor Europa provodi privremenu i završnu evaluaciju PRIMA-e, u skladu s člankom 52. Uredbe (EU) 2021/695. Međutim, aktivnosti koje se provode u okviru programa Obzor 2020. trebale

¹¹ Privremena evaluacija Partnerstva za istraživanja i inovacije na mediteranskom području (PRIMA), COM(2023) 285 final.

¹² Prijedlog odluke Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Odluke (EU) 2017/1324 u pogledu nastavka sudjelovanja Unije u Partnerstvu za istraživanja i inovacije na mediteranskom području (PRIMA) u okviru programa Obzor Europa

bi se ocjenjivati u skladu sa standardima evaluacije programa Obzor 2020.

Drugo, trebalo bi osnažiti pristup informacijama za Europski parlament. Iako je parlamentarni nadzor već osiguran uvidom u rezultate praćenja i periodičnih preispitivanja kada je riječ o praćenju europskih partnerstava, u okviru evaluacija programa Obzor Europa u skladu s člankom 52. Uredbe (EU) 2021/695, izvjestitelj smatra da bi se za PRIMA-IS Europskom parlamentu trebao omogućiti i pristup svim informacijama povezanim s neizravnim djelovanjima koji se njome financiraju. Takve informacije trebale bi obuhvaćati doprinose i rezultate korisnika koji sudjeluju u neizravnim aktivnostima ili bilo koje druge informacije koje se smatraju potrebnima za izradu, provedbu, praćenje i evaluaciju politika ili programâ Unije ili, ako je primjenjivo, politika ili programâ država sudionica.

Još jedna točka intervencije odnosi se na ovlasti Komisije opisane u članku 4. stavku 3., u pogledu čega izvjestitelj smatra da je novi predloženi članak nejasan u smislu prirode, područja primjene i opsega navedenih mjera.

**PRIOLOG: SUBJEKTI ILI OSOBE
OD KOJIH JE IZVJESTITELJ PRIMIO INFORMACIJE**

U skladu s člankom 8. Priloga I. Poslovniku, izvjestitelj izjavljuje da je tijekom pripreme izvješća, prije njegova usvajanja u odboru, primio informacije od sljedećih subjekata ili osoba:

Subjekt i/ili osoba
Permanent Representation of Italy to the European Union
Prof. Angelo Riccaboni, Chair of the Board of Trustees

Navedeni popis sastavljen je pod isključivom odgovornošću izvjestitelja.

POSTUPAK U NADLEŽNOM ODBORU

Naslov	Izmjena Odluke (EU) 2017/1324 u pogledu nastavka sudjelovanja Unije u Partnerstvu za istraživanja i inovacije na mediteranskom području (PRIMA) u okviru programa Obzor Europa			
Referentni dokumenti	COM(2023)0359 – C9-0213/2023 – 2023/0207(COD)			
Datum podnošenja EP-u	28.6.2023			
Nadležni odbor Datum objave na plenarnoj sjednici	ITRE 11.9.2023			
Odbori koji daju mišljenje Datum objave na plenarnoj sjednici	AFET 11.9.2023	DEVE 11.9.2023	BUDG 11.9.2023	ENVI 11.9.2023
	LIBE 11.9.2023			
Odbori koji nisu dali mišljenje Datum odluke	AFET 18.7.2023	DEVE 20.9.2023	BUDG 19.7.2023	ENVI 17.7.2023
	LIBE 13.7.2023			
Izvjestitelji Datum imenovanja	Paolo Borchia 24.7.2023			
Razmatranje u odboru	12.10.2023			
Datum usvajanja	28.11.2023			
Rezultat konačnog glasovanja	+: –: 0:	51 2 2		
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Nicola Beer, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Paolo Borchia, Marc Botenga, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Ignazio Corrao, Beatrice Covassi, Ciarán Cuffe, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Valter Flego, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Robert Hajšel, Ivars Ijabs, Romana Jerković, Izabela-Helena Kloc, Zdzisław Krasnodębski, Georg Mayer, Marina Measure, Iskra Mihaylova, Angelika Niebler, Johan Nissinen, Mauri Pekkarinen, Mikuláš Peksa, Tsvetelina Penkova, Morten Petersen, Clara Ponsatí Obiols, Robert Roos, Sara Skyttedal, Maria Spyraiki, Riho Terras, Patrizia Toia, Henna Virkkunen, Pernille Weiss			
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Pascal Arimont, Franc Bogovič, Damien Carême, Matthias Ecke, Marian-Jean Marinescu, Alin Mituța, Jutta Paulus, Massimiliano Salini, Ernő Schaller-Baross			
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Francesca Donato, Peter Jahr, Virginie Joron, Ljudmila Novak, Milan Zver			
Datum podnošenja	29.11.2023			

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

51	+
ECR	Izabela-Helena Kloc, Zdzisław Krasnodębski
ID	Paolo Borchia, Virginie Joron, Georg Mayer
NI	Francesca Donato, Clara Ponsatí Obiols, Ernő Schaller-Baross
PPE	Pascal Arimont, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Franc Bogovič, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Peter Jahr, Marian-Jean Marinescu, Angelika Niebler, Ljudmila Novak, Massimiliano Salini, Sara Skyttedal, Maria Spyraiki, Riho Terras, Henna Virkkunen, Pernille Weiss, Milan Zver
Renew	Nicola Beer, Nicola Danti, Valter Flego, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Ivars Ijabs, Iskra Mihaylova, Alin Mituţa, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen
S&D	Beatrice Covassi, Josianne Cutajar, Matthias Ecke, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Romana Jerković, Tsvetelina Penkova, Patrizia Toia
Verts/ALE	Damien Carême, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Jutta Paulus, Mikuláš Peksa

2	-
ECR	Johan Nissinen, Robert Roos

2	0
The Left	Marc Botenga, Marina Mesure

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani